

BESLUT

2013-04-05

Dnr: 13/00112

SAKEN

Studio Ett, P1, 2013-01-08, inslag om ett utlämnande till USA; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLAN

I inslaget granskades om utlämnandet av två svenska medborgare till USA skett på ett korrekt sätt och om USA hade rätt att fängsla och åtala männen för terrorbrott. Anmälaren anser att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Inslaget var format på ett sådant sätt att lyssnaren fick uppfattningen att det skett ett övergrepp mot de gripna männen och att det svenska Utrikesdepartementet (UD) varit passivt i ärendet vilket medfört en utlämning till USA. Vidare kritiserar anmälaren hur USA framställdes när det klassat organisationen Al-Shabaab som en terroristorganisation. Detta stämmer inte då även SÄPO, och därmed Sverige, anser att organisationen är en terroriströrelse.

I inslaget nämndes inte att de bägge gripna uppenbarligen själv sökt sig till organisationen och deltagit både i utbildningar och i träningsläger under flera års tid. Dessutom slätade man över det faktum att man dokumenterat deras deltagande i aktioner i organisationens namn. Detta var anledningen till att USA önskat få dem utlämnade och prövade i domstol men det avfärdades och närmast överslätades.

Vidare strider inslaget enligt anmälaren mot kraven på opartiskhet och saklighet då en bror till en av de gripna intervjuades och tilläts vittna om sin broders oskuld och rekorderlighet. Det var fel att han fick stå oemotsagd utan att en

enda kritisk fråga riktas mot honom. Han fick bland annat utrymme att kritisera UD för passivitet. Lyssnarna borde bibringats kännedom om hans förflutna för att själv kunna ta ställning i fråga om detta "karaktärsvittnes" integritet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att Sveriges Television ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (9 § i sändningstillståndet). Dessa skyldigheter innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för inslaget var att granska om utlämningen av de två männen till USA skett på ett juridiskt korrekt sätt. Vidare konstaterar nämnden att den aktuella organisationen benämndes som en terroristorganisation och att det framgick att de båda männen sökt sig till den av egen vilja. Nämnden anser inte att de medverkande familjemedlemmarnas uttalanden om UD:s och USA:s agerande medför att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet. Nämnden anser inte heller att inslagets utformning eller innehåll i övrigt strider mot dessa krav.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Karin Lundin.

Kristina Ståhl

Karin Lundin